

Innspill til Meld. St. 13 (2024 – 2025)

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) er paraplyorganisasjonen for norske barne- og ungdomsorganisasjoner. Vi representerer 100 ulike barne- og ungdomsorganisasjoner, med om lag 600 000 medlemskap under 26 år. Våre organisasjoner er medlemsbaserte og demokratiske, og drives av og for ungdom.

LNU takker for muligheten til å gi innspill til Stortinget i arbeidet med forebygging av ekstremisme og for å styrke den demokratiske motstandskraften.

Demokratisk deltakelse og opplevelsen av fellesskap er avgjørende i kampen mot ekstremisme blant barn og unge. I organisasjonsfellesskap lærer barn og unge å ytre seg, bryne seg på andres meninger, og inngå kompromiss. De lærer de demokratiske spillereglene i trygge miljø, på felt de og andre i deres organisasjon brenner for. Barne- og ungdomsorganisasjonene er skoler i demokrati, og for mange de første fellesskapene utenom skole og familie. I en tid hvor flere opplever ensomhet og utenforskap, er disse fellesskapene grunnleggende.

I våre egne medlemsorganisasjoner ser vi en bekymringsfull utvikling hvor de samfunnspolitiske organisasjonene har nedgang i både medlemstall og lokallag. Vi vet ennå ikke hva dette skyldes konkret, men i og med at så mange får sitt første møte med demokrati i disse organisasjonene, mener vi utviklingen er de første varsellampene for demokratiet. Den organiserte frivilligheten spiller en svært aktiv rolle i ungdoms demokratiopplæring, og gode fysiske møteplasser i demokratiske organisasjoner er en viktig del av dette.

Vi vet hvor viktig motstandskraften i sivilsamfunnet er når krisene inntreffer, det være seg pandemi eller krig og konflikt. Men for å forebygge ekstremisme og styrke tillit, samarbeid og demokratisk motstandskraft kan ikke støtten til sivilsamfunnet, og særlig det unge sivilsamfunnet, komme når krisen inntreffer. Det tar tid å bygge opp, men kort tid å rive ned. LNU mener derfor vi må styrke grunnfinansiering av det unge sivilsamfunnet, de frivillige og demokratiske fellesskapene.

Meldingen trekker frem støtteordningen *Mangfold og Inkludering* som vi administrerer på vegne av Barne- og familiedepartementet. Vår opplevelse er at ordningen treffer svært godt i flerkulturelle miljøer. Dette er organisasjoner med enormt mye driv, men med lite erfaring i søknadsskriving og prosjektutarbeidelse. Hadde LNU hatt flere ressurser til veiledning på ordningen er vi sikre på at enda flere flerkulturelle grupper ville fått gode prosjekter opp på beina.

Til tross for at fokuset i denne stortingsmeldingen er forebygging av ekstremisme, må vi adressere at samfunnet vårt i dag har blitt mer polarisert, og den offentlige debatten har blitt hardere. For å sørge for at unge fortsetter å engasjere seg politisk er det viktig at de får støtte fra de rundt seg i situasjoner hvor de opplever hets og hatefulle ytringer. Derfor jobber LNU sammen med våre medlemsorganisasjoner, ungdomspartiene, forskere og andre aktører på feltet med mål om å styrke unges motstandskraft i møte med hets og hat. Vi ønsker å lage verktøy for å gjøre det lettere for både enkeltpersoner og organisasjoner å håndtere slike vanskelige situasjoner, og på den måten gjøre det enklere å engasjere seg i norsk offentlighet.

LNU er glad for at stortingsmeldingen anerkjenner viktigheten av sivilsamfunnet og frivilligheten for å forebygge ekstremisme og styrke den demokratiske motstandskraften. Vi ser allikevel et behov for å styrke frivilligheten, og særlig barne- og ungdomsorganisasjonene,

ytterligere, for å kunne fortsette arbeidet med trygge fellesskap og demokratiopplæring. Vi håper komiteen ser viktigheten av et sterkt og forutsigbart sivilsamfunn, og tar med seg dette i videre arbeid.